

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

—Mira: una altra querellada!

Tapes Esquella

1935

Relligat i Tapes
Daurades
Pessefes 8'50

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

TEATRE COMIC

(PALAU DE LA REVISTA)

Companyia de Josep L. Campua i Josep Santpere

¡EXIT! ¡EXIT!

Mujeres de fuego

PER TOTA LA COMPANYIA

GRANS LIQUIDACIONS I REBAIXES DE PREUS

Casa BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CAMISERIA SISTEMA NORD - AMERICA

Amb ocasió de formidables compres amb baixes de preus, li permeten oferir-vos aquesta temporada grans avantatjes amb TRAJOS I ABRICS.

Els nostres aparadors són els més grans i més ben presentats de tot Barcelona d'indumentària masculina, i vos donaran reflexe exacte de la moda per escollir la elegància que més vos convingui.

Amb la CASA BASTIDA no hi poden res els seus competidors. Es la única casa que cada any veu augmentada la seva clientela i la xifra de negoci des de la seva fundació, gràcies a adoptar els gustos més moderns als sorprenents preus següents:

- 100.000 Trajos de 20 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 70 pessetes
- 100.000 Abrics de 25 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 75 »
- 100.000 Pantalons de 5 a 10 ptes. i classe més superior de 12 a 20 »
- 100.000 Impermeables Plumes, Trinxeres i Xecos des de 15 pessetes

SECCIO A MIDA

Tenim una secció que ens permet en cas de qualsevol compromís que necessiteu un trajo de carrer, dol o etiqueta escollint-lo al matí, el podreu tenir llest a la tarda.

Trajos i Abrics a la mida des de 60 ptes. i amb classe superior des de 85 ptes. - Trajos etiqueta a mida, Fraks, Xaqués i Smokings desde 100 pessetes. - Trajos i Abrics de nen a mida, totes formes des de 30 pessetes

SECCIO DE CAMISERIA I GENERES DE PUNT

- 100.000 Camises confeccionades a 4, 5, 6, 7 i 8 ptes. molt superiors. - 100.000 Pijàmes confeccionats des de 6 ptes. i Bates des de 15 pessetes.
- 100.000 Mitjons fantasia i camisetes des de 1pta.

l'Obsequem amb segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Veïria d'Estalvi i altres presents a proporció amb l'import de la compra

NOTA: Els que de fora de Barcelona vulguin servir-se de la nostra casa poden escriure i adjuntant 0'50 ptes. en segells, rebre figurins, mostres a un sistema especial per a prendre les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels sis dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessetes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessetes

CRONICA

Han passat els Reis

Per sort nostra, només n'han passats tres. Eren molts, els individus que esperaven el quart. Aquell rei fastigós del nas sonor. Aquell esqueix de bacallà borbó que va col·laborar a la decadència d'Espanya. El Borbó fatídic dels Martínez Anido, Primo de Rivera, Arlegui, lligat en maridatge estúpit amb aquella bona senyora que en el seu viatge a Barcelona va dir que la gàbia era molt bonica, però els aucells molts antipàtics.

Contra el que esperen les dretes de Catalunya i d'Espanya entera, el quart rei no ha vingut, i el *tuti* que es prometien, ha fet figa altra vegada. Respirem! I respirem a ple plumó, a despit de les llàgrimes de condol del senyor Cambó, d'en Sala, d'en Vidal i Ribas, de Donya Urraca i de Lamamié.

Si els reis de somni, el ros, el blanc i el negre, porten joquines als infants, el quart rei els hauria portat llàgrimes. Respirem novament, encara que s'ofenguin els altres, els qui glatien pel *tuti* que, sortosament els ha fallat.

El Nadal ha estat trist

Sí, força trist. No ha tingut l'alegria expansiva d'altres anys. Per damunt l'ambient festívol, de color pairal de la diada, fluctuava un símbol negre no-gens difícil d'analitzar per al qui coneix el poble català.

Les presons estan plenes d'éssers que l'urpa de les dretes ha robat a les famílies treballadores. Aquells que no van cometre altre delictes que pensar amb veu alta, ploren darrera reixes, en dies com el de Nadal. No ploren per penediment del fet ni per inspirar pietat a ningú, sinó perquè veuen la inutilitat del seu esforç en pro d'un alliberament que no arriba mai.

Per això, l'alegria dels barcelonins, el dia de Nadal, va ésser en-

terbolida per als uns i nul·la per complet per als altres.

Només vaig veure un pobre embriac, amb el gec sota el braç i la faixa caiguda entre cames; aquell sí, que estava content. Anava cridant amb persistència de papagall *Jefe! Jefe! Jefe!*, de la mateixa faiso que els esclaus de la república de Libèria, al cap de dos mesos de llibertat, no s'hi avenien i cridaven *Amo! Amo! Amo!* enyorant els cops de corretja a les espatlles.

La llibertat de premsa

Continua essent relativa, malgrat les promeses optimistes. Els diaris parlen d'Abissínia, de Nordamèrica, d'Anglaterra, d'Itàlia i de França. D'Espanya ben poc se'n parla.

Els partits es preparen per a la lluita electoral, la qual, segons diuen, s'apropa. I recalquem segons diuen, perquè nosaltres quan la veurem, la donarem per certa.

Si poguessim parlar clar, ho fariem de faiso que algú es taparia les orelles. Però ¿què hi farem? Pobres, val més que no ens deixi dir res, car qui calla, pensa, i qui pensa, analitza.

—I tingui-ho present; quan els egipcis estem cremats, no hi ha ningú que ens faci abaixar els fums

El míting espectacular

Ha estat una paròdia d'aquelles del Mestalla. Tots sabíem el que havia de dir el senyor Gil.

Aquest home, que ni és prou valent per a imposar la dictadura que els seus voldrien, ni té suficient talent per a plegar, amb gest estudiat que li estalviï la fugida, que, com al seu atlàtere Lerroux, li espera.

Als pocs dies d'haver pujat Mussolini, encara calenta la sang de Mateotti, una senyora de nacionalitat anglesa, que per cert no era jove, li va engegar un tret que, per desgràcia li va tocar el nas.

En Gil hi deu pensar segurament. A Espanya de velles n'hi ha moltes, però en particular s'ha de guardar d'aquests escamots de velles catequistes, que si no els dona Alfons XIII i Cardenal Segura, són capaces de foradar-li els intestins de trasantó.

Ratlla i suma

Els reis no ens han portat res de bo. Tampoc no ho esperàvem. Ja ni hem posat les sabates al balcó, per temença que algun obrer mort de fam ens les prengués. Malgrat d'haver-ho fet així, no sabem quin dels tres reis (encara que sospitem del negre) ens ha omplert la casa de carbó. El carbó negre de la mordança que ens ofega; la negror dels horitzons que s'esguarden; el carbó de l'analfabetisme que s'estendria per Espanya, si les esquerres no governen aviat; la negror de les presons, de la misèria, dels mals governs, de les persecucions, de les vergonyoses conxorxes ministerials. El carbó s'elimina només amb la flama, amb aquella flamarada que un jorn o altre il·luminarà la nostre terra, al calor de la qual cantarem un himne patri amb l'esguard fit enlaire a les altures diàfanies i transparents.

Diu el «Ciero»

Los organizadores de un mitin que se celebró más tarde, trataron de borrar unos letreros que en las paredes habían puesto los partidarios de «Falange Española», cuando observaron que contra los citados organizadores se hacían algunos disparos.

Nosaltres suposem que els qui varen fer els disparos eren camises brutes.

Però ens fa estrany que encara estiguem sota l'imperi de la *Parabelum*. ¿No havíem quedat que això era patrimoni de la F. A. I.?

Ja no hi ha atracaments!!

Això, ho deiem fa tres anys. Ara, pel que es veu, tornen a renéixer el mateix a Barcelona que Madrid.

No cal negar que prosperem, tal com ens havia predit el senyor Lerroux, en el seu discurs ex-presidencial.

«*Atracum Company*»

La oficina *Atracum Company* es-

tablerta al carrer de Gíriti, 305, ens assabenta que rebrà els seus associats, tots els dies no laborables de 6 a 7.

La reunió general, per tal de tractar sobre la cursa ascendent de l'entitat, tindrà lloc en plena plaça de Catalunya el dia 19.

L'illa dels tristos records

Així s'anomena, com el lector sap, l'illa Corcyra, a Grècia.

Però nosaltres en tenim un altre d'illa dels records: la de Menorca i la de Sant Ferran. Que ho preguntem a Lerroux.

Anem pasturant

L'altre dia preguntàrem a un regidor de l'Ajuntament actual, que, com tots sabem, ostenta les inicials de R. O. quelcom referent a les activitats del Consistori.

—Anem pasturant—va respondre.

A la qual cosa va replicar l'interpelant:

—Feu bé, afanyeu-vos que ja us seguen l'herba.

Tranquil·litat absoluta

Segons la premsa diària, durant la setmana passada només hi hagué vint-i-dos robatoris en tota la ciutat.

I la policia, bé, gràcies a Déu!

Els autors sortiren a saludar al final de l'obra.

Ja torna?

Diuen que Emiliano Iglésies retorna de Mèxic.

No ho creiem. Precisament ara que a Mèxic la situació s'embolica? Que poc coneixeu el *Milianu...*

Bon viatge

El senyor Bàrguenas se'n va. La seva gestió no ha estat tan fructífera com desitjàvem. Però en servarem un record agradós per les paraules que va emetre en ocasió de la visita que li van fer les dames *Moralitat en Comandita* en demanar-li la persecució de les dones de la vida.

Diuen que se'n va a Segorbe. Bon viatge!

«*El Noti*»

Publica unes manifestacions del senyor Duelo, el flamant delegat especial dels serveis d'O. P.; però observem, francament atorats per l'anomalia del cas, que les tals manifestacions han estat queixalades per la senyoreta censura. Ni a ell, no el deixen tranquil.

Allà a l'Àfrica...

El Negus sembla que apreta. Els italians, per la seva part, no afluixen.

Darrerament, el procediment feixista de bombardejar ambulàncies s'ha posat en pràctica amb èxit sorollós.

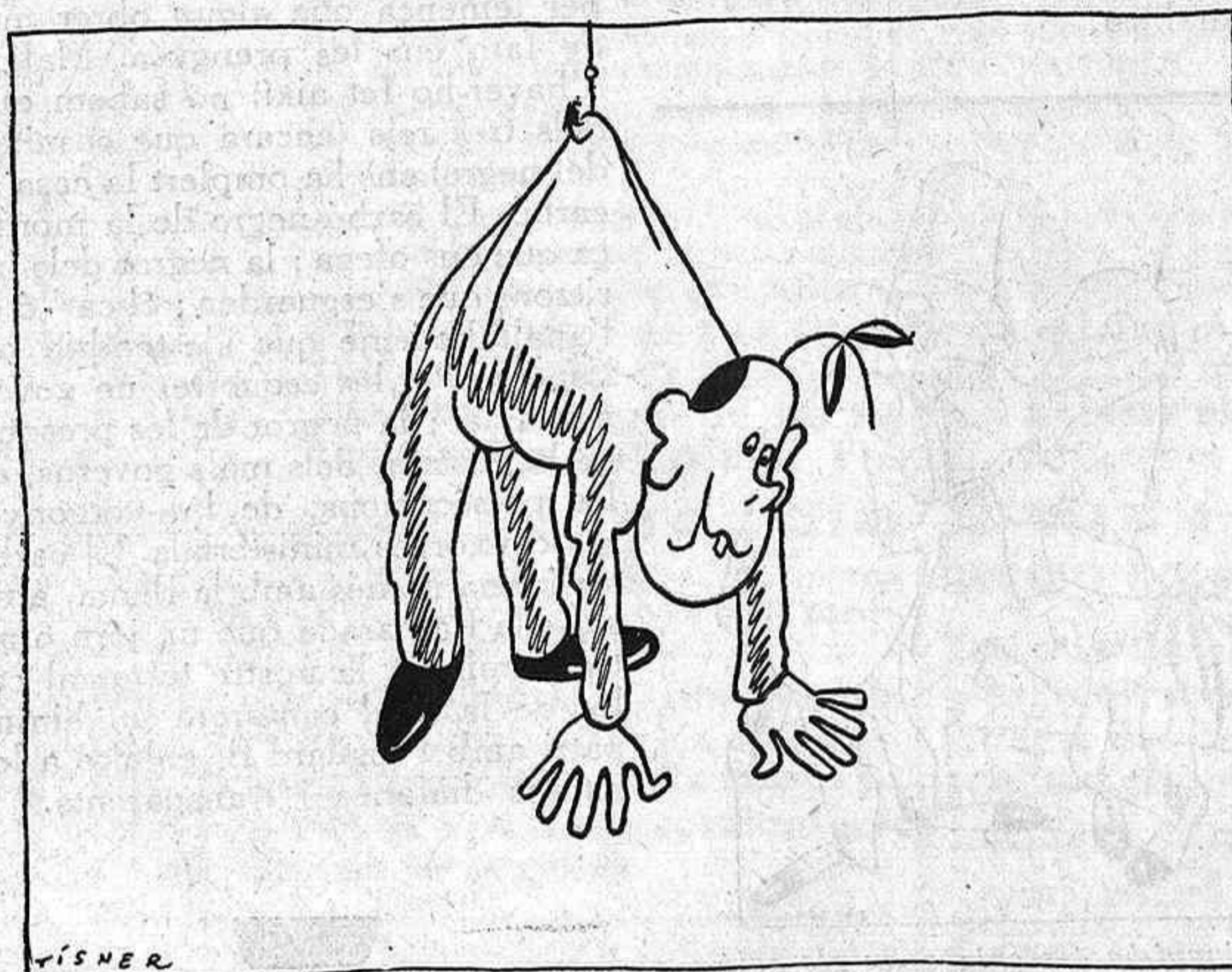
La impressió que traspuen les notes oficials d'abdós bàndols, és que, allà, no hi ha Crist que s'entengui.

Si fa no fa com ací.

Regals dels reis d'enguany

Jefe! Jefe! Jefe! Todo para el jefe!

Carbó! Carbó! Carbó!

—El miting, rai... El que em dol és ésser jo, el suspés!

S'ha manat apretar els contribuents morosos per tal d'intensificar els ingressos.

A cal bisbe, ens hi juguem un peix que no hi ha arribat cap papeleta d'apressament.

Si el senyor Escales ens volgués aclarir per quines raons són consellers, els senyors Ginesta, Dorca i Miralles, que no figuren a la llista de regidors suplents de la Lliga que van ésser elegits, li ho agrairíem.

Pura curiositat.

L'Alcalde de la Lliga i els regidors de la Lliga varen anar en corporació a fer un petonet a la mà del senyor Irurita.

Els jesuïtes confien que aviat els seran lliurats els edificis...

El nomenament del senyor Duelo per a la Comissaria de la policia catalana va sorprendre extraordinàriament... el senyor Martín Bàguenas.

Comprenem el «duelo». Allò de no poder fer treure banderes catalanes ha d'ésser molt trist!

¿Es cert que un ex-conseller municipal de la Ceda ha demanat per a reingressar a la Lliga?

¿Es cert que en el si de l'Institut de Sant Isidre hi ha maror, i que, al senyor Cirera, fa uns quants dies que li va anant amargant l'existència?

Haurem d'anar a consultar una pitonissa.

El senyor Cambó es fica amb en Gil Robles, però encara no ha perdut l'esperança d'aliar-se amb ell.

El censura i a l'ensems el respalla. Fa veure que el combat, i l'afalaga... Fan tanta por les eleccions!

El senyor Cambó vol fer, com sempre, els dos clàssics papers. Però és més Ramoneta que allò altre.

A ca la Lliga, s'han fet juguesques que abans de tres setmanes en Ventosa i Calvell serà ministre del Govern Portela.

La fam fa somniar pa moltes vegades.

Ha estat a la Generalitat un tal senyor Villalonga.

Aquest nom ens sona i no podem recordar de què.

Ha estat a Barcelona M. Chiappe, ex-cap de Policia de París...

Coneixem el motiu del viatge. Es que vol admirar els coneixements policíacs del senyor Duelo.

El saber no ocupa lloc.

Teló enlaire

TIVOLI

Ara resulta que al Tívoli anuncien un nou «ranxo».

Millor dit, al «ranxo», hi afegeixen una miqueta més de xoriço, per treure-li aquell regust de pegamoid que el distingeix.

Bon profit.

PALACE

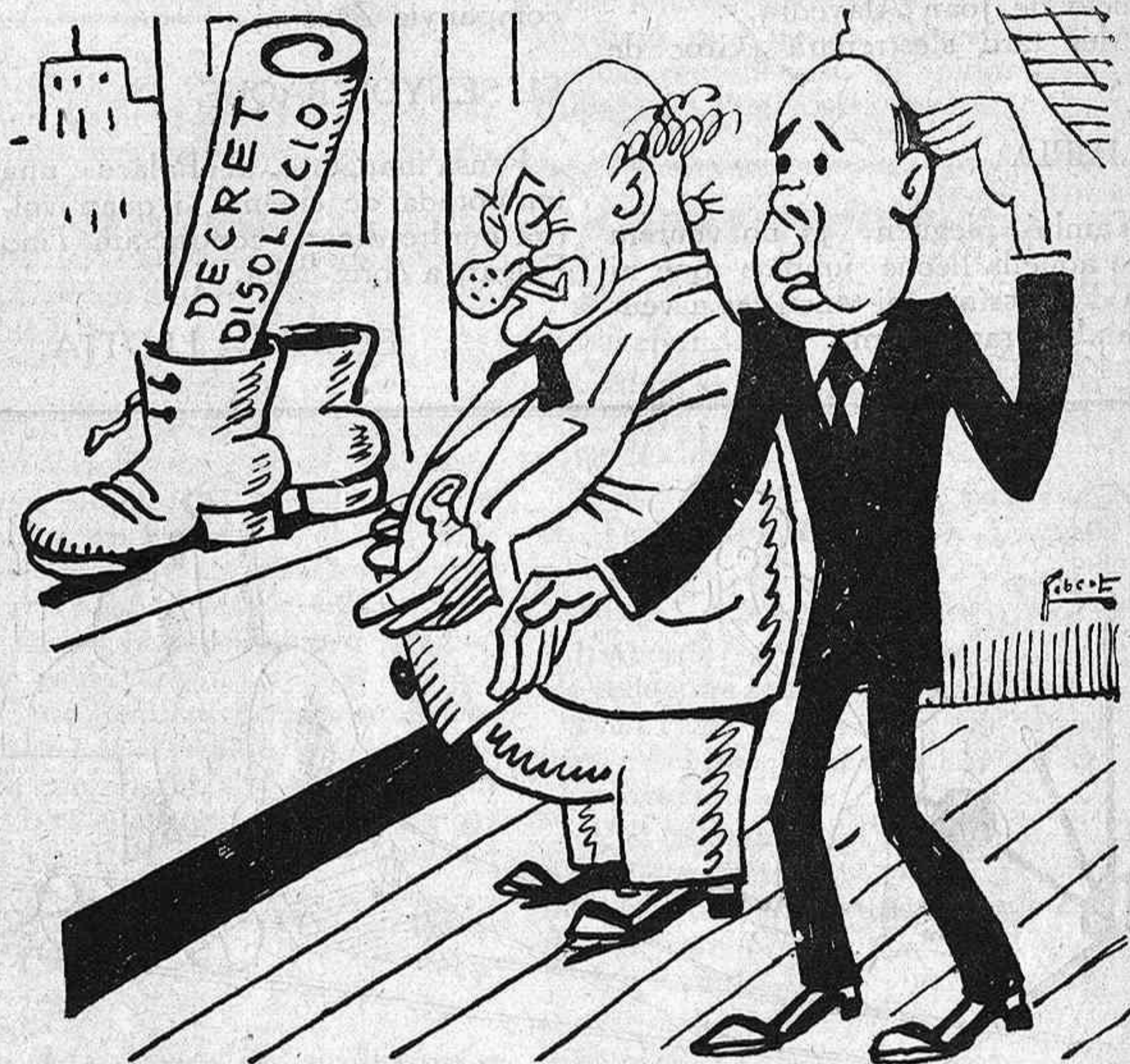
Margarida Xirgu se'n va del Palace, després de la seva brillant actuació.

Celebrarem que retorni aviat, encara que només sigui per establir el degut contrast entre ella i certes dames enamorades.

NOU

R. I. P., deia a la taquilla del Nou.

«La mesonera del llano» se'n torna al seu poble, perquè no s'avé amb els gustos del barcelonins.

—Tant que hem treballat perquè vinguessin els reis, i ens trobem això dintre la sabata

ROMEA

Una altra que guilla.

La Paulina Síngerman també ens ha cantat allò de «A la Habana me voy!»

En el mateix teatre debuta la companyia de «Fontalba», de Madrid.

L'obra de debut és d'en Marquina.

A la Paulina, li desitgem que, durant el viatge, no es maregi tant com ens ha marejat, a nosaltres.

ESPANYOL

Continua la ratxa de «fugues».

Els valencians, després d'afartarnos d'arròs, se'n van a pair la paella segurament al «Victòria».

*Tengo tan malita nota
que al salir de una garita
me he de meter en la otra.*

Viva València, con honra!!

NOVETATS

Màlia, Mèlia, Mília, abans. Amàlia, Amèlia, Emília, més tard. Amelina, Ameliona i Aineliina, ja s'ha acabat.

Ara estrenen una obra de Hans Chlumberg, «El Blau del Cel», traducció de Joan Alavedra.

Més tard s'estrenarà «Groc de te».

OLIMPIA

També pleguen. Ja no veurem més aquells lleons jubilats que ni són d'Abissínia, ni tenen res a veure amb el ras Seyum.

PROJECTES SECRETS
DE LES EMPRESES

Vila-Daví.

Estrenar una obra de Casanovas. Bon cop de falç.

—Contractar el jove actor, galan jove, Guillem Acortegui, fill del malaguanyat actor del mateix nom.

D'aquest jove artista, en tenim impressions immillorables. Felicitem el senyor Daví i li aconsellem l'adopció, per al teatre, d'elements joves, que puguin esdevenir valors teatrals.

VICTORIA

Aquesta empresa, després de l'actuació dels valencians, vol fer debutar la companyia del pastor-poeta.

EN LLIMONA

Pensa inaugurar, al «Nou», la temporada de «líric català». De primer actor, hi anirà Jaume Borràs.

ELS BURGAS

Continuaran explotant «Andalucía en Catalunya», i, per dissabte de Glòria, al ROMEA, debutarà la companyia Zacconi.

EL SENYOR BAQUE

Pensa inaugurar, al «Palace», una temporada de cinema, i quan voldrà perdre diners, contractarà Tino Folgar, a corre-cuita.

EL DE LA LLOTJA.

ESQUELLOTS

Encara que costi de creure, sembla que finalment ha arribat el desenllaç de la farsa tràgico-còmica coneguda pel segon bienni.

El primer bienni, el dels anys entusiastes, caigué per la candorositat i excessiva confiança dels republicans de bona fe i per la filtració a la República dels arribistes i dels aprofitats.

El segon bienni va néixer en l'oprobri, es mantingué amb sang i llàgrimes i ha mort ofegat en el llot.

Com que a la tercera va la vençuda, hem de suposar que arribarà la nostra, i cal fer els possibles perquè no ens puguin prendre mai més la República.

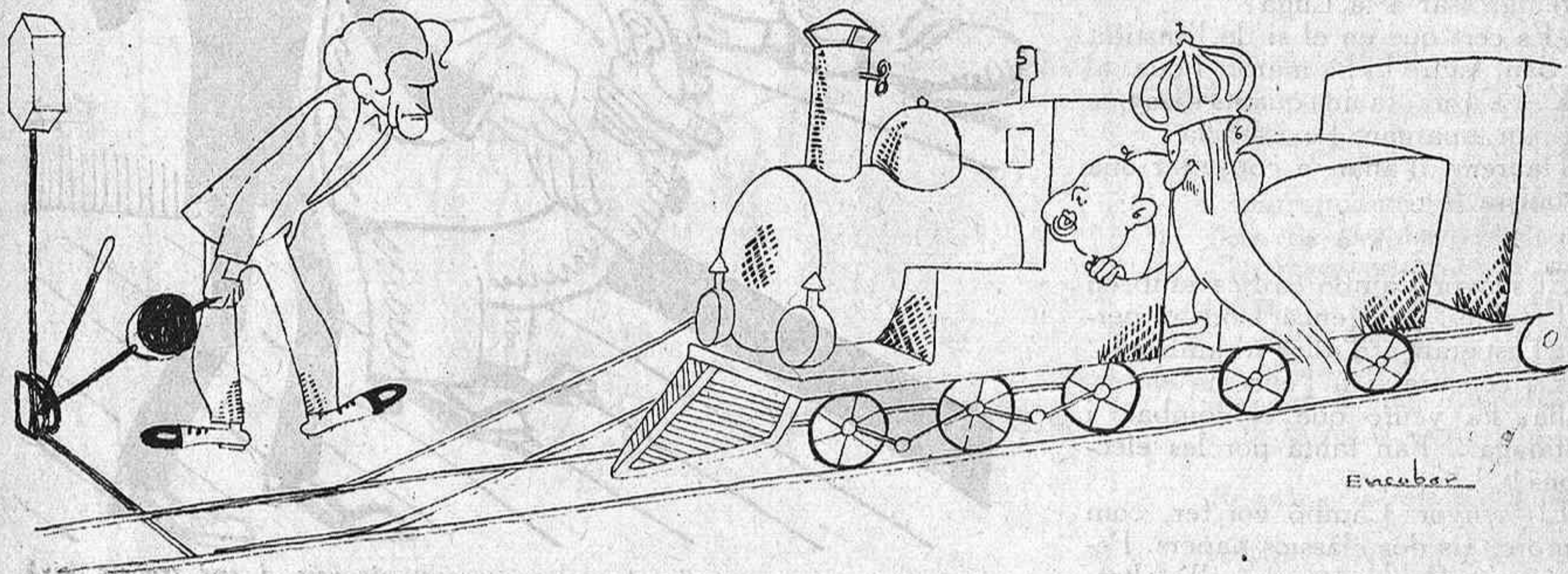
**

Diuen que la censura desapareixerà desseguida. Ho esperem amb candeleteres. Caldrà que el públic sàpiga com s'ha exercit la censura. A benefici no precisament de la República ni dels republicans.

**

Sempre que a Catalunya passa quelcom de greu o de transcendent, surten a representar l'entremés de poca-solta o de la puerilitat més bonifàcia els qui, entre ells i a redós de llurs famílies, passen per intel·lectuals.

Ara alguns s'han empescat el joc de dic jo, digues tu i torne-m'hi, sobre la necessitat de polir el llenguatge en les polèmiques polítiques. Hi

—Ja podeu anar fent maniobres. Jo rai que tinc l'agulla!

—En Cambó ha dit que la Lliga guanyarà les properes eleccions.
—Això, ja em tranquil·litza. El seu do profètic no ha fallat mai.

ha algú que defensi la grolleria pel gust d'emprar-la?

Hi ha pitjor que una paraula grollera o mal sonant; és la punxada per l'espatlla o de biaix, la ironia mortificadora, la calúmnia deixada anar enlaire amb insinuacions malèvols, encara que tot això tan vil i repugnant vagi cobert amb el ropatge del ben dir.

**

Manuel Brunet, és el qui s'ha adherit a aquesta campanya del ben escriure, ell, que ha insultat i difamat tothom i que s'ha complagut a fer-ho quan la víctima s'ha trobat indefensa per a respondre a les glopades de verí d'aquest professional de la vilesa periodística.

**

L'oracle de la Lliga, senyor Cambó, va pronunciar un altre dels seus discursos a Badalona.

Entre moltes coses que va dir i que no l'acrediten pas de profund, genial ni tan sols de polític mitjà, i que ens perdonin els seus fanàtics, va afirmar una vegada més que la «Lliga» era un partit de centre-dre-

ta. Afegeix tot seguit que els catalanistes de l'esquerra no poden estar conformes amb aliances amb els marxistes.

Així, doncs, segons el senyor Cambó, els catalanistes han d'ésser de la crosta o deixar d'ésser-ne. ¿No és això?

**

En el seu discurs de Badalona, el senyor Cambó, després de tirar unes quantes floretes a l'anarquista de Terrassa, va dir que la «Lliga» havia de guanyar les eleccions i que per tal d'aconseguir-ho, tenia un secret que no podia descobrir per por de no esbravar-lo.

Es que compta, potser, amb l'anarquista de Terrassa, aquest anarquista que nosaltres també coneixem i que bo i enarborant la bandera negra i vermella, ha fet constantment el joc a les dretes?

Senyor Francisquet, que no tenim pa a l'ull i no badem!

**

La «Lliga» va afirmant les seves posicions. Ha nomenat gestor de Sanitat el senyor Felip Bertran i Güell,

fill del cèlebre Bertran i Mussitu, gran amic, admirador i col·laborador de Martínez Anido.

Cal dir que ni el pare ni el fill no han fet cap declaració en sentit republicà i que l'un i l'altre usen a tot drap aquell castellà tan especial que parlen els qui s'entesten a no emprar la llengua pròpia.

**

Un dels números més divertits del proper Carnestoltes, serà l'enterrament del Carnet electoral, que tants tips de riure i, ai las!, tants de diners, també, ens costa.

I ara que parlem de Carnestoltes, l'enterrament d'aquest personatge tindrà lloc enguany abans de la vigília del dimecres de cendra. Es celebrarà el 10 de febrer, que serà, també, diguin el que vulguin els calendaris, la Pasqua de Resurrecció de la República.

**

Hi ha qui diu que l'amnistia ha de comprendre tothom, ofensors i ofesos, perseguits i perseguidors, per tal de demostrar que la República és generosa. Ja hi tornem en aquests entendrims que tants disgustos ens costa i que tampoc no ens són agraïts?

En tot cas, passariem per tot a condició que no es salvés de la justícia republicana el pitjor dels culpables: Alexandre Lerroux.

CORRESPONDENCIA

Artur Colomer. — Ciutat. — Els publicarem.

Castanys. — Ciutat. — Tots els dilluns de 7 a 9 del vespre donem lliçons de dibuix.

Maruja. — Sí, en Martí Bas, com en Tísner també és solter i sense compromís.

Marge. — Ja esteu d'ullrea, ja.

Emiliano. — Sí; efectivament tots els redactors tenen rellotge.

Pic i Pon. — El proper dia 34 del corrent es celebren els funerals de «Renovación».

Ale. Lerroux. — El dia 16 de febrer el partit radical pujarà al patíbul. El dol es dona per acomiadat. (L'enterrament serà laic.)

Anguera de Sojo. — A cada porc li arriba el seu Sant Martí. (Pitàgoras.)

Pic i Pon. — (Ultima hora.) ¿I el lloguer del Club Republicano, què?

—Sí, senyor; la defenso!